

δάμω. Ἦρχετο δὲ εἰς Παρισίους ὅπως τελειοποιηθῇ περὶ τὰς τέχνας, ἀναγνωρίζων οὕτω τὴν ὑπεροχὴν τῆς μητροπόλεως ταύτης.

» Ἐπιθυμῶν πρὸ πολλοῦ νὰ ἴδῃ τὴν Γαλλίαν ἀνεκρίνωσε τὴν ἔρεσιν αὐτοῦ πρὸς Λοδοβίκον τὸν ΙΔ' περὶ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ μονάρχου τούτου· ἀλλ' ἀσθενῆς καὶ προβεβηκώς ὁ Λοδοβίκος, οὐδ' ἔχων, ἕνεκα τῆς ἐνδείας τοῦ δημοσίου ταμείου, πῶς νὰ ὑποδεχθῇ μετὰ πλείστης ὁπῆς πομπῆς καὶ παρατάξεως, ὥς συνείθιζε πάλαι, τὸν ξένον αὐτοῦ, κατώρθωσεν ἐπιτηδεύειν νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπίσκεψις.

» Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως ὁ Πέτρος προσέταξε τὸν πρέσβυν αὐτοῦ Κουρακὶν νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἐν Παρισίοις αὐλὴν (*), ὅτι ἐπιθυμῶν νὰ ἐπισκερθῇ τὴν Γαλλίαν ἀνεχώρει ἐκ τῆς Ῥωσ-

σίας, ἀνώρουξε πολλὰς διώρυγας· ἐπειδὴ δὲ μιᾷς τούτων, διαρχομένης διὰ τῶν ἐν Γερμανίᾳ Ἀγγλικῶν κτήσεις, τὴν ἐξακολούθησιν δὲν ἐπέτρεψεν ὁ Γεώργιος, ὁ τσάρος ὠργίσθη ὑπερβυλλόστως, καὶ τὴν ὀργὴν αὐτοῦ ἀπέδειξε περιέργως κατὰ τινὰ συνέντευξιν ἣν ἔλαβεν ἐν Ἀμστελδάμῳ μετὰ τοῦ πρέσβους τῆς Ἀγγλίας. Ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας, ἐζήτησε νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος ἀπῆρχετο τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς ἐπίσκεψιν πλοίου, προσεκάλεσεν ἐκαὶ τὸν πρέσβυν. Ὅτε δὲ ἦλθεν, εὔρε τὸν Πέτρον μετέωρον ἐπὶ τινος τῶν ἱστών, καὶ ἔτοιμον νὰ δεχθῇ αὐτὸν ἐκαί· ὁ Βρετανὸς διπλωμάτης, οὐχὶ πολλὰ ἐλαφρὸς, ἐπεθύμει ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐνέκριον ἐκείνην συνέντευξιν· ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ δαίξῃ ὅτι φοβεῖται. Ἀνέστη λοιπὸν καὶ διέμεινε πολλὴν ὥραν μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος.

— Τίς ἐξ ὧμων, ἠρώτησεν ὁ ἀντιβασιλεὺς τοὺς περὶ αὐτόν, εὐχαριστεῖται νὰ ὑπάγῃ εἰς ὑποδοχὴν τοῦ μεγάλου ἡγεμόνος;

— Λέγεται, ἀπεκρίθη ὁ Νουέ, ὅτι ὁ τσάρος ἔχει τὴν δεξιὰν βρεΐαν, καὶ ὅτι οἱ ὄμοι τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Μεντζικόφ εἶναι καταπληγόμενοι ἀπὸ τὸ κινεῖν αὐτόν.

— Ἀντιβασιλεῦ, εἶπεν ὁ Βρετανός, ἰδοὺ ὥρα νὰ λάβῃ μερικὰ μαθήματα ὁ Δουβιά.

— Μὲ τὰ χεῖρα μόνον οἱ χωριάται παίζουν, ἀνέκραξεν ὁ Δουβιά, ὅστις τὴν παρελθούσαν εἴχε ῥαπισθῇ παρὰ τοῦ ἀντιβασιλέως.

» Ὁ τσάρος ἐμελλε ν' ἀπεβῇ εἰς Δουβιέρκα· ἐκαὶ λοιπὸν ἐστάλη ὁ μαρκήσιος Νέλ καὶ Δουβιά μετὰ βασιλικῶν ὀχημάτων, ἔχων ὁδηγίαν ἵνα ἀπονείμῃ αὐτῷ τιμὰς ὅποια ἀπονέμονται καὶ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ νὰ φέρῃ αὐτὸν ἀνεξέδως. Ἐστάλη δὲ εἰς προὔπαντησιν αὐτοῦ καὶ ὁ στρατάρχης Τεσσέ.

» Ὁ αὐτοκράτωρ ἐφθασεν εἰς Περσίους τὴν 7 Μαΐου 1717, περὶ τὴν 9 τῆς νυκτός, καὶ κατέβη εἰς Λούβρον. Ἐπειδὴ δὲ εὔρεν αὐτὸ πολυτελές, ἐζήτησεν οἰκίαν ἰδιωτικὴν καὶ ἀναβὰς ἀμέσως εἰς τὸ ὄχημα ἦλθεν εἰς ξενοδοχεῖον παρὰ τὴν Ὀπλοθήκην· ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα εὔρε τὴν αὐτὴν πολυτέλειαν. Ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ καταλύσῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦτο, τοποθετήσας ἐντὸς ἱματιοφυλακείου κλίνην στρατιωτικὴν ἣν ἔσπευε μεθ' ἑαυτοῦ.

» Πέτρος ὁ Α' ἦν μεγαλόσωμος, εὐπαγής, ἰσχνός, καὶ μελάγχρους· εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους καὶ ζωηρούς, τὸ βλέμμα ὅζῳ ἐνίοτε δὲ καὶ ἄγριον, ὅσκις μάλιστα ἐκινεῖτο σπασμωδῶς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἕνεκα τοῦ θυμένου αὐτῷ δηλητηρίου ὅτε ἦν ἐτι βρέφος. Ὅτε ὅμως ἐδέχετό τινα, ἐρχιδρύνετο τὴν φυσιογνωμίαν καὶ ἀπέκτα μάλιστα χάριν τινά, εἰ καὶ ἐτήρει πάντοτε τὴν ἀρκτὴν αὐτοῦ· τὰ βίαια καὶ ἀλλεπάλληλα κινήματα αὐτοῦ κατήγγελλον τὴν ὀρμὴν τοῦ χαρρακτῆρος καὶ τὴν σφοδρότητα τῶν παθῶν του. Τὸ μεγαλοπρεπές· ἀλλὰ καὶ πᾶν θρασὺ ἦθος του εἰδείκνυν ἀνδρὰ αἰσθανόμενον ὅτι ὅπουδήποτε εὕρισκετο ἦν κυρίαρχος· ἀλλεπάλληλοι ἦσαν καὶ αἱ θελήσεις καὶ αἱ ἐπιθυμίαι καὶ αἱ ὀρέξεις αὐτοῦ, καὶ οὐδαμῶς ἀνείχετο ἐναντιότητά

Πέτρος ὁ Μέγας.

σίας. Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ὁ Κουρακὶν ἦσαν σύγγαμβροι· εἶδὲ καὶ ὁ πρῶτος ἀπέβηκε καὶ κατέκλεισεν ἐν μοναστηρίῳ τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἐξακολούθει ὁμοίως ἀγαπῶν καὶ τιμῶν τὸν Κουρακὶν...

» Ὁ ἀντιβασιλεὺς δὲν ἐπεθύμει τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ αὐτοκράτορος, οὐ μόνον ἀποφεύγων τὴν δαπάνην ἀλλὰ καὶ φοβούμενος τὰ ἄτοπα ὅσα ἤθελον ἔσως γεννηθῇ ἕνεκα τοῦ χαρρακτῆρος καὶ τῶν ἐτι βρεβάρων ἡθῶν τοῦ ἡγεμόνος τούτου, δημοτικῶς μὲν φερομένου πρὸς τοὺς ναύτας καὶ τεχνίτας, πύκνως ὁμοίως δειχθισομένου ἀγερῶχα πρὸς τὴν αὐλὴν. Ἀλλ' ἐτι μᾶλλον ἐσπενοχωρεῖτο ἕνεκα τοῦ μίσους τοῦ τσάρου πρὸς Γεώργιον τὸν τῆς Ἀγγλίας, ἣν ὁ ἀντιβασιλεὺς περιποιεῖτο διαφερόντως. Τοῦ δὲ μίσους τοῦ Πέτρου πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας αἰτία ἐγένετο αὕτη· περὶ πολλοῦ ποιούμενος ὁ αὐτοκράτωρ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐμπορίας ἐν

(*) Ἀνάγκη· ὅτιος τότε τοῦ διαδόχου τοῦ Λοδοβίκου ΙΔ', εἰς αὐτὴν ἐπιτροπικῶς ὁ δὲ δὲ Ἀδελφίνα.